

1. Obec PLZEŇ - STŘED	2. Okres Plzeň - město	Hodnota I. I.	Zachování	Využití I.
--------------------------	---------------------------	------------------	-----------	---------------

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj

Západočeský

4. Poř. číslo

144

5. Název (označení) památky:

Morový sloup

7. Ochranné pásmo:

6. Bližší označení umístění památky:

osada (čtvrť)

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.

v severozápadním koutě nám. Republiky

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel)

Čsl. stát - Měst. NV.

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby)

Morový sloup je vybudován z pískovce na čtve c. půdorysu. Zplachy náměstí stoupá na všech 4 stranách vždy po 6 schodových stupních / na prvním z nich je uzavírá gotizující železná zábradlí / ke kamenné balustrádě, členěné čtyřbokými pilířky, jejichž propadlá čela zdobí akant. kartuše a ukončené římsou. Na rohových pilířkách stojí koule, na prostředních sochy světců v dramatických postojích nesoucích své atributy. Toliko na východní straně je balustráda přerušena k vnitřní části monumentu. Zde se na vysokém, hladkém soklu, zděném z pískovce, kvádru tyčí v jeho rozích čtyřboké hranoly podstavců s propadlými výplněmi na čelech stran, ukončených mocnými římsami. Na nich stojí sochy světců, podané v menším měřítku než sochy dolní. Mezi těmito podstavci je umístěn čtyřhranný sokl vladního sloupu, ukončený římsou. V jeho východní straně je zapuštěna mramor. deska se zlateným nápisem: Roku 1681 / nákladem plzeňské obce na obrácení morové rány / postaveno. / Roku 1890 a znovu roku 1931 / dobrovolnými příspěvky / obnoveno. Pod deskou, proti vstupu leží ženská oděná postava s lebkou. Na soklu se tyčí vlastní čtyřhranný podstavec sloupu s propadlými výplněmi stěn, ukončený opět mocnou profil. římsou, nad níž už stojí vysoký, hladký sloup, ozdobený dle vztyčenými, zlatenými kankanty a nesoucí na své zlatené korintské hlavici barokní římsu plzeňské madony, rovněž zlatenou.

10. Časové, slohové a autorské určení Morový sloup provedl plzeňský sochař Kristián Widman r. 1681 a pomocí kameníka Jana Majdíka. Z té doby jsou sochy sv. Václava, Bartoloměje, Františka Seraf., Rocha, Floriána a ležící socha sv. Rosalie. Po dalším moru přidány r. 1714 sochy sv. Františka Xav., Petra a Barbory, rovněž díla Kristiána Widmana. Opraveno r. 1890 a 1931.

11. Památkové movité zařízení

12. Zhodnocení a kulturně politický význam památky, zdůvodnění ochrany Sloup je dílem plzeňského sochaře Kristiána Widmanna, slohově patří do doby přechodu z raného do vrcholného baroka. Výtvarně dořešuje prostor severozáp. koutu náměstí. Je dílem typickým pro Plzeň.	15. Odkaz na literaturu J. Trnád, Heslo "Plzeň" v Otově nauč. slovníku A. Podlahat Posvátná místa, II. Praha 1908, str. 241 F. Macháček: v Plzeňsku V., 1923, str. 64 O. J. Blažický: Sochařství baroku v Čechách, Praha 1958, str. 114
13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření Po nedávné opravě chodíště je stav objektu dobrý. Jen vrátka v železném zábradlí potřebují opravu.	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci Moarchiv STPPOP č. 27.330.
14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření	17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci Uložena v místk. archívu v Plzni
20. Poznámky, záznamy změn a doplňků	18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis) J. Kovář - srpen 1962
	19. Záznam doplňkových listů

1. Obec:

PLZEŇ /
Osada:
vnitřní město

2. Okres:

Plzeň - město

Hodnota

Zachování

Využití

Doplňkový list kulturní památky

3. Kraj:

Západočeský

4. Pořadové číslo:

177

Název (označení) památky (čp., čtvrtí apod.):

MOROVÝ (MARIÁNSKÝ) SLOUP na hlavním náměstí

POSVÁTNÁ MÍSTÁ II., STR. 241

Vikariát Plzeňský

PLZEŇ

Na náměstí, severovýchodně od kostela, stojí sloup mariánský. Kolem roku 1680 v Čechách panul mor, a také i v Olomouci mnoho dětí si umřelo, ale plzeňská gestavita roku 1681 tento sloup na odvrácení morové rány. Jeho vypracoval řezbář Kristián Wildmann (jinak i Widemann řečený), v kameni provedl je kameník Jan Melich. Uprostřed na vysoce sloupu stojí socha P. Marie Plzeňské, dle katedr. stojí sochy sv. Václava, sv. Bartoloměje, sv. Barbory, sv. Františka Seraf., sv. Františka Xav., sv. Rocha a sv. Floriána. Uprostřed sloupu umístěn zlat lesící socha sv. Rosalie. Vprádu na soše zlat mramorová deska s nápisem: „Roku 1681 nákladem Plzeňské oko na odvrácení morové rány postavena, r. 1890 dobrovolnými příspěvky opravena.“

* P. Maria Plzeňská v hlav. kostele (arciděle, sv. Bartoloměje) I. cit. str. 232 na hlav. oltář ve výklenku nad svatostánkem v lesce zlat kopule, výška její dráče 1,34 m (přední, ze dřeva řezaná, je na hlav. oltář sv. Františka katedr.) I. cit. str. 244